

Bruxelles, 24. svibnja 2024.
(OR. en)

10247/24

LIMITE

COPEN 274
JAI 862
DROIPEN 155
CODEC 1337

Međuinstitucijski predmet:
2023/0135(COD)

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv korupcije, zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2003/568/PUP i Konvencije o borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike Europskih zajednica ili dužnosnike država članica Europske unije te o izmjeni Direktive (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća
– opći pristup

I. KONTEKST

- Komisija je 3. svibnja 2023. Vijeću i Europskom parlamentu podnijela Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv korupcije, zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2003/568/PUP i Konvencije o borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike Europskih zajednica ili dužnosnike država članica Europske unije te o izmjeni Direktive (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća. Prijedlogom direktive žele se ažurirati i uskladiti pravila EU-a o definicijama i sankcijama za kaznena djela korupcije kako bi se na bolji način spriječila i poboljšala njihova provedba. Prijedlogom se također želi uskladiti definicija korupcije, i to uključivanjem i nadilaženjem minimalnih standarda utvrđenih u Konvenciji UN-a protiv korupcije (UNCAC).

2. Nacrt direktive temelji se na članku 82. stavku 1. točki (d) i članku 83. stavcima 1. i 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) (redovni zakonodavni postupak).
3. Nakon podnošenja prijedloga Radna skupina za pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima (COPEN) i savjetnici za pravosuđe i unutarnje poslove razmatrali su prijedlog tijekom švedskog, španjolskog i belgijskog predsjedanja Vijećem.
4. Najintenzivnije rasprave tijekom španjolskog i belgijskog predsjedanja bile su usmjerene na članak 2. (*Definicije*), članak 3. (*Sprečavanje korupcije*), članak 4. (*Specijalizirana tijela*), članak 8. (*Podmićivanje u privatnom sektoru*), članak 9. (*Pronevjera*), članak 10. (*Trgovanje utjecajem*), članak 11. (*Zlouporaba položaja*) i članak 13. (*Bogaćenje kaznenim djelima korupcije*). Kad je riječ o odredbama o sprečavanju (članci 3. i 4.), izvršene su prilagodbe kako bi se pojasnile obveze država članica i postigla odgovarajuća ravnoteža između cilja osiguravanja djelotvornog sprečavanja korupcije i zaštite institucionalne i administrativne autonomije država članica. Kad je riječ o odredbama o kaznenim djelima korupcije, izvršene su prilagodbe, među ostalim, kako bi se pojasnilo područje primjene tih kaznenih djela. Čini se da je tekst, kako je trenutačno naveden u Prilogu, uravnotežen, čime se osigurava njegova dosljednost i uzimaju u obzir interesi svih država članica.
5. Nakon sastanka COPEN-a 16. svibnja 2024. na razini Radne skupine postignut je dogovor o tekstu kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni.

6. U Europskom parlamentu glavnu odgovornost ima Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE). Ramona Strugariu (RO, Renew) imenovana je izvjestiteljicom, a izvješće je podneseno 21. veljače 2024.; Europski parlament donio je pregovarački mandat na plenarnoj sjednici 27. veljače 2024. te je Prijedlog upućen Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) radi pokretanja međuinstitucijskih pregovora.

II. ZAKLJUČAK

7. S obzirom na navedeno, Odbor stalnih predstavnika poziva se da:
- a) potvrdi dogovor o tekstu općeg pristupa, kako je naveden u Prilogu¹ ovoj napomeni, i
 - b) preporuči Vijeću da postigne opći pristup o tekstu kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni kako bi se predsjedništvu omogućilo vođenje tih pregovora.

¹ Izmjene u odnosu na izvorni prijedlog označene su **podebljanim** slovima ili simbolom [...].

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o borbi protiv korupcije, zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2003/568/PUP i Konvencije o borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike Europskih zajednica ili dužnosnike država članica Europske unije te o izmjeni Direktive (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 82. stavak 1. točku (d) te članak 83. stavke 1. i 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Korupcija je i dalje velik problem na razini Unije koji ugrožava stabilnost i sigurnost društava, među ostalim omogućivanjem organiziranog i drugog teškog kriminala. Korupcija potkopava demokratske institucije i univerzalne vrijednosti na kojima se Unija temelji, prije svega vladavinu prava, demokraciju, jednakost i zaštitu temeljnih prava. Ugrožava razvoj, blagostanje te održivost i uključivost naših gospodarstava. Za djelotvorno sprečavanje i borbu protiv korupcije potreban je sveobuhvatan i multidisciplinarni pristup. Svrha je ove Direktive suzbijanje korupcije kaznenopravnim sredstvima, čime se omogućuje bolja prekogranična suradnja među nadležnim tijelima.

- (2) Okvirnom odlukom Vijeća 2003/568/PUP² utvrđuju se zahtjevi za kriminalizaciju korupcije u privatnom sektoru. Konvencija sastavljena na temelju članka K.3 stavka 2. točke (c) Ugovora o Europskoj uniji o borbi protiv korupcije u kojoj sudjeluju službenici Europskih zajednica ili službenici država članica Europske unije³ odnosi se na djela korupcije u kojima sudjeluju službenici Europskih zajednica ili službenici država članica općenito. Međutim, ti instrumenti nisu dovoljno sveobuhvatni, a kriminalizacija korupcije trenutačno se razlikuje od jedne do druge države članice, što otežava dosljedan i učinkovit odgovor u cijeloj Uniji. Utvrđeni su i nedostaci u provedbi i prepreke suradnji među nadležnim tijelima različitih država članica. Cilj je ove Direktive izmijeniti i proširiti odredbe tih instrumenata. S obzirom na to da su izmjene koje treba provesti opsežne po broju i prirodi, oba bi instrumenta radi jasnoće trebalo u cijelosti zamijeniti u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva.
- (3) Postojeći pravni okvir trebalo bi ažurirati i ojačati kako bi se olakšala učinkovita borba protiv korupcije u cijeloj Uniji. Cilj je ove Direktive kriminalizirati kaznena djela korupcije ako su počinjena s namjerom. Namjera ili znanje o djelu može se utvrditi na temelju objektivnih i činjeničnih okolnosti. Budući da se ovom Direktivom propisuju minimalna pravila, države članice slobodne su donijeti ili nastaviti primjenjivati stroža kaznenopravna pravila za kaznena djela korupcije.
- (4) Korupcija je transnacionalna pojava koja zahvaća sva društva i gospodarstva. Pri donošenju mjera na nacionalnoj razini ili razini Unije trebalo bi uzeti u obzir tu međunarodnu dimenziju. Pri djelovanju Unije stoga bi trebalo uzeti u obzir rad Skupine država protiv korupcije Vijeća Europe (GRECO), Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) i Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal (UNODC).

² Okvirna odluka Vijeća 2003/568/PUP od 22. srpnja 2003. o borbi protiv korupcije u privatnom sektoru (SL L 192/54, 31.7.2003.).

³ Konvencija sastavljena na temelju članka K.3 stavka 2. točke (c) Ugovora o Europskoj uniji, o borbi protiv korupcije u kojoj sudjeluju službenici Europskih zajednica ili službenici država članica Europske unije (SL C 195, 25.6.1997., str. 2.).

- (5) Kako bi se **djelotvorno riješilo pitanje** korupcije [...], potrebno je uspostaviti preventivne i represivne mehanizme. Države članice potiču se da u okviru borbe protiv korupcije poduzimaju različite preventivne i zakonodavne mjere te mjere suradnje. Budući da je korupcija prije svega kazneno djelo, a određena [...] **kaznena djela korupcije i kaznena djela povezana s korupcijom** definirana su nacionalnim i međunarodnim pravom, nedostatak integriteta, neotkriveni sukobi interesa ili ozbiljna kršenja [... pravila o integritetu mogu [...] prerasti u [...] **kaznena djela korupcije** ako se ne suzbiju.
- Sprečavanje korupcije odnosi se na utvrđivanje, procjenu i ublažavanje rizika od korupcije razvojem i primjenom sustava odgovarajućih mjera.** Sprečavanje korupcije znači manju potrebu za kaznenopravnom represijom te veće povjerenje javnosti i bolje upravljanje ponašanjem javnih službenika. Djelotvorni pristupi borbi protiv korupcije često se temelje na mjerama za povećanje transparentnosti [...] i integriteta, kao i na regulaciji u područjima kao što su sukob interesa, lobiranje i rotirajuća vrata. Javna tijela trebala bi težiti najvišim standardima integriteta, transparentnosti i [...] **slobode od nepotrebnog utjecaja** kao važnom dijelu borbe protiv korupcije u širem smislu. **Budući da i privatni sektor ima ključnu ulogu u sprečavanju i otkrivanju korupcije, države članice mogu poticati razradu i provedbu pouzdanih i djelotvornih mehanizama za postizanje sukladnosti u privatnim poduzećima. Kako bi se osigurao zajednički pristup u pogledu djelotvornosti takvih programa za postizanje sukladnosti, koji posebno može uključivati kartu rizika, kodeks ponašanja, evaluaciju treće strane te unutarnju kontrolu i reviziju, države članice mogu surađivati u izradi zajedničkih smjernica.**

- (6) **Ne dovodeći u pitanje njihovu institucijsku i administrativnu autonomiju, države članice trebale bi uspostaviti tijela ili organizacijske jedinice [...] zadužene za suzbijanje i [...] sprečavanje korupcije. Države članice [...] nisu dužne osnovati nova tijela ili organizacijske jedinice, uključujući stvaranje specijaliziranih sudova, na temelju ove Direktive i mogu odlučiti [...] istom tijelu ili organizacijskoj jedinici povjeriti [...] i preventivne i represivne funkcije [...], kao i zadaće povezane s drugim kaznenim djelima poput organiziranog kriminala. U skladu s načelom autonomije država članica takva tijela ili jedinice ne trebaju nužno biti središnja tijela ili organizacijske jedinice. Uz potpuno poštovanje institucijske i administrativne autonomije država članica, ako takva tijela za borbu protiv korupcije imaju ovlast donositi odluke o predmetima o kojima su obaviještena ili koje su utvrdila ili davati preporuke koje smatraju potrebnima, trebala bi djelovati bez nepotrebnog upletanja. Kako bi se osigurala djelotvornost tih tijela ili jedinica, [...], države članice trebale bi osigurati da su resursi i ovlasti dodijeljeni tim tijelima i organizacijskim jedinicama [...] razmjerni [...] pravilnom izvršavanju njihovih zadaća.**

- (7) EU je stranka Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (UNCAC), koja je najsvieobuhvatniji međunarodni pravni instrument za borbu protiv korupcije i objedinjuje različite mjere za sprečavanje i suzbijanje korupcije. Njome se od stranaka Konvencije zahtijeva da poduzmu zakonodavne i druge mjere za utvrđivanje kaznenih djela podmićivanja, pronevjere i pranje novca te da razmotre poduzimanje zakonodavnih ili drugih mjera za kriminalizaciju drugih djela (kao što su zlouporaba položaja, trgovanje utjecajem i nezakonito bogaćenje). U skladu s obvezama sadržanima u Političkoj izjavi donesenoj na izvanrednom zasjedanju Opće skupštine UN-a o borbi protiv korupcije 2021. Europska unija trebala bi, u mjeri u kojoj je to moguće **i u skladu s načelom *ultima ratio***, izići izvan okvira minimalnih zahtjeva UNCAC-a i donijeti dodatne mjere za sprečavanje i borbu protiv korupcije. Ova se Direktiva temelji na zapažanjima i primjerima najbolje prakse prikupljenima u okviru Mehanizma za preispitivanje provedbe UNCAC-a.
- (8) Uzimajući u obzir razvoj prijetnji povezanih s korupcijom, pravne obveze Unije i država članica u skladu s međunarodnim pravom i razvoj nacionalnih pravnih okvira, definiciju **kaznenih djela** korupcije trebalo bi dodatno uskladiti u svim državama članicama kako bi obuhvaćala korupcijske radnje na sveobuhvatniji način.

- (9) Kako bi se izbjeglo nekažnjavanje kaznenih djela korupcije u javnom sektoru, potrebno je dobro definirati područje primjene. Prije svega, pojam javnog službenika trebao bi ujedno obuhvaćati **relevantne** osobe koje rade u međunarodnim organizacijama, uključujući institucije, agencije i tijela Europske unije te međunarodne sudove. [...] Drugo, mnogi subjekti ili osobe u današnje vrijeme obavljaju javne funkcije bez obnašanja službene dužnosti. Stoga se pojam javnog službenika definira tako da obuhvaća sve relevantne službenike, bez obzira na to jesu li imenovani, izabrani ili zaposleni na temelju ugovora, koji obnašaju službenu upravnu ili sudsku dužnost, kao i sve osobe koje pružaju **javne** usluge, kojima su povjerene javne ovlasti ili koji podliježu kontroli ili nadzoru tijela javne vlasti u vezi s obavljanjem takve **javne funkcije**, čak i ako ne obnašaju službenu dužnost. Za potrebe ove Direktive definicija bi trebala obuhvaćati osobe koje [...] **obavljaju javne funkcije** u poduzećima u državnom vlasništvu i pod kontrolom države, kao i u zakladama za upravljanje imovinom i poduzećima u privatnom vlasništvu koja obavljaju funkcije javnih usluga te pravne osobe koje su ih osnovale ili njima upravljaju. Za potrebe ove Direktive i **u skladu s nacionalnim pravom** svaka osoba koja obnaša zakonodavnu dužnost **na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini** trebala bi se [...] **izjednačiti s nacionalnim** službenikom.

- (9a) **Visokim dužnosnicima trebalo bi smatrati osobe koje izvršavaju ključne izvršne, administrativne, zakonodavne ili pravosudne funkcije. Te zadaće mogu uključivati aktivno sudjelovanje u razvoju i/ili izvršavanju javnih funkcija, utvrđivanje i provedbu politika, izvršavanje zakonâ, predlaganje i/ili provedbu zakonodavstva, donošenje i provedbu podzakonskih akata / normativnih dekreta, donošenje odluka o državnim rashodima i donošenje odluka o imenovanju pojedinaca na ključne izvršne, administrativne, zakonodavne ili pravosudne funkcije te odlučivanje o sudskim predmetima. Visoki dužnosnici mogu uključivati nacionalne službenike kao što su šefovi središnjih i regionalnih vlada, članovi središnjih i regionalnih vlada, zamjenici ministara, državni tajnici, glavni politički savjetnici ministara, voditelji i članovi privatnog ureda ili kabineta ministra ako su osnovani, kao i zastupnici u parlamentarnim domovima, članovi ustavnih i vrhovnih sudova, glavni državni odvjetnik i članovi vrhovnih revizijskih institucija.**
- (10) Potrebno je ojačati pravni okvir za borbu protiv podmićivanja i osigurati [...] **djelotvorne i razmjerne** alate za tijela za izvršavanje zakonodavstva i državno odvjetništvo. U podmićivanju javnih službenika postoje dvije strane koje treba razlikovati. Aktivno podmićivanje postoji kad osoba obećava, nudi ili daje **nepripadnu** korist bilo koje vrste kako bi utjecala na javnog službenika. Pasivno podmićivanje postoji kad javni službenik zatraži ili primi takvu **nepripadnu** korist, **ili prihvati ponudu ili obećanje u vezi s tom koristi**, kako bi djelovao ili se suzdržao od djelovanja na određeni način. Ovom bi se Direktivom ujedno trebala utvrditi minimalna pravila o podmićivanju i drugim oblicima korupcije u privatnom sektoru, pri čemu neposredne žrtve uključuju poduzeća na koja se nepravredno utječe, a [...] **plaćanja** [...] mita **mog**u [...] smanjiti slobodno tržišno natjecanje.

- (10a) Postupanje direktora ili radnika subjekata privatnog sektora kojim se krše profesionalne dužnosti tijekom gospodarskih, finansijskih ili poslovnih aktivnosti može biti štetno za interese poduzeća iz privatnog sektora te ujedno može narušiti tržišno natjecanje u vezi s kupnjom robe ili komercijanih usluga na štetu potencijalnih konkurenata i na štetu šire javnosti. Kaznenim djelom podmićivanja u privatnom sektoru nastoji se spriječiti pojavljivanje obiju vrsta štete. To se postiže sprečavanjem trećih strana da se miješaju u pošteno vođenje poslovanja obećavanjem, nuđenjem ili davanjem bilo kakve nepripadne koristi direktorima ili radnicima subjekata iz privatnog sektora kako bi djelovali ili se suzdržali od djelovanja, uz istodobno kršenje svojih dužnosti (aktivno podmićivanje). Tim se kaznenim djelom također zabranjuje direktorima i radnicima subjekata iz privatnog sektora da zatraže ili prime nepripadnu korist, ili da prihvate ponudu ili obećanje u vezi s tom koristi, da djeluju ili se suzdrže od djelovanja, uz istodobno kršenje svojih dužnosti (pasivno podmićivanje). Pojam „povreda dužnosti” tumači se u skladu s nacionalnim ustavima, zakonima ili drugim primjenjivim pravilima i trebao bi obuhvaćati barem povredu zakonskih obveza i kršenje pravila struke ili uputa koje se primjenjuju u okviru tog poslovanja.
- (11) Kako bi se osiguralo da javni službenici namjerno **ne naštete finansijskim interesima dotičnog javnog ili privatnog subjekta** koristeći [...] se sredstvima u svrhe za koje nisu namijenjena, potrebno je utvrditi pravila o počinjenju kaznenog djela zlouporabe od strane javnih službenika u odnosu na imovinu koja im je povjerena na upravljanje. **Da bi pronevjera bila kazneno djelo, trebala bi dovesti do koristi za javnog službenika ili treću stranu.** Kako bi se zauzeo sveobuhvatan pristup borbi protiv korupcije, [...] države članice **potiče se da [...] kriminaliziraju** pronevjeru u privatnom sektoru. [...]

(12) [...] **Vršenje utjecaja na javne donositelje odluka s ciljem ostvarivanja nepripadne koristi može ozbiljno otežati pravilno funkcioniranje javnih uprava. Kako bi se to spriječilo na odgovarajući način, sastavni elementi kaznenog djela trgovanja utjecajem, ako je počinjeno namjerno, moraju obuhvaćati dvije različite situacije. Kazneno djelo najprije mora obuhvaćati obećavanje, nuđenje ili davanje nepripadne koristi s ciljem vršenja neprimjerenog utjecaja kako bi se od javnog službenika dobila nepripadna korist. Ono potom mora obuhvaćati zahtjev, primanje bilo kakve nepripadne koristi ili prihvaćanje ponude ili obećanja u vezi s tom koristi kako bi se od javnog službenika stekla nepripadna korist. Takvo ponašanje mora biti kazneno djelo bez obzira na to je li utjecaj izvršen i je li [...] utjecaj [...] doveo do željenog ishoda. To kazneno djelo ne bi trebalo obuhvaćati legitimno obavljanje priznatih oblika zastupanja interesa koji za cilj mogu imati legitiman utjecaj na donošenje javnih odluka, ali ne uključuju nepripadnu razmjenu koristi. Takvi oblici zastupanja interesa, kao što je zagovaranje [...], često se provode u reguliranom okruženju upravo kako bi se izbjeglo da zbog nedostatka transparentnosti prerastu u korupciju. Uspostava funkcionalnih dodatnih pravila o otkrivanju sukoba interesa, o „rotirajućim vratima” ili o financiranju političkih stranaka isto tako može pomoći u izbjegavanju sivih zona i sprečavanju neprimjerenog utjecaja.**

- (13) Osim toga, [...] kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti u javnom sektoru **jest** [...] neizvršavanje zadaće od strane službene osobe protivno zakonu radi stjecanja nepripadne koristi. **Države članice trebale bi razmotriti kriminalizaciju takvog ponašanja na nacionalnoj razini.** [...]
- (14) **U kaznenom pravu država članica [...]**ometanje pravde **priznaje se kao** [...] kazneno djelo počinjeno radi podupiranja korupcije, **među ostalim kaznenim djelima.** Stoga je nužno [...] **kriminalizirati** ometanje pravde koje podrazumijeva primjenu fizičke sile, prijetnju ili zastrašivanje ili navođenje na lažno svjedočenje ili izvođenje dokaza. Utjecanje na svjedočenje ili izvođenje dokaza ili izvršavanje službenih dužnosti sudskih službenika ili službenika tijela za izvršavanje zakonodavstva također bi trebalo biti obuhvaćeno. U skladu s UNCAC-om ova se Direktiva primjenjuje samo na ometanje pravde u postupcima koji se odnose na kazneno djelo korupcije. **Države članice pri prenošenju ove Direktive ne bi trebale biti obvezne utvrditi određeno kazneno djelo ometanja pravde u vezi s kaznenim djelima korupcije kako je utvrđeno u poglavlju 2. ove Direktive ako njihovo nacionalno pravo uključuje opću odredbu kojom se kriminalizira ometanje pravde i koja se primjenjuje na sva kaznena djela, uključujući, ali ne ograničavajući se na korupciju. Države članice također mogu kriminalizirati takvo ponašanje s pomoću nekoliko kaznenih djela na nacionalnoj razini.**

- (15) Motivacija za stjecanje nepripadne ekonomske i druge koristi dobra je podloga za korupciju. [...] Kako bi se smanjio poticaj pojedincima i kriminalnim organizacijama za počinjenje novih kaznenih djela i odvratilo pojedince od pristanka da postanu lažni vlasnici imovine, kaznena djela korupcije trebalo bi kriminalizirati. To bi pak trebalo otežati prikrivanje nezakonito stečene imovine te smanjiti širenje korupcije i štetu koja se nanosi društvu. Transparentnost nadležnim tijelima pomaže da otkriju potencijalne slučajeve nezakonitog bogaćenja. Na primjer, u jurisdikcijama u kojima se od javnih službenika traži da redovito prijavljuju svoju imovinu, među ostalim pri preuzimanju i prestanku obnašanja dužnosti, nadležna tijela mogu procijeniti odgovara li prijavljena imovina prijavljenim prihodima.

(16) Svaha je kaznenog djela bogaćenja [...]4[...] **kriminalizirati djelo javnog službenika koji stječe, posjeduje ili upotrebljava imovinu za koju zna da je stečena kaznenim djelom korupcije koje je počinio drugi javni službenik [...]. Kaznenim djelom nezakonitog bogaćenja ne dovodi se u pitanje postupanje iz članka 3. Direktive (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima, kao ni, posebice, stavak 5. tog članka, prema potrebi. [...]** To znači da u kaznenom postupku koji se odnosi na kazneno djelo bogaćenja, pri razmatranju je li imovina stečena kriminalnom upletenošću u kazneno djelo korupcije i je li osoba toga bila svjesna, u obzir treba uzeti posebne okolnosti slučaja, kao što je činjenica da je vrijednost imovine neproporcionalna u odnosu na zakonit prihod optužene osobe te da je kriminalna aktivnost počinjena u istom vremenskom razdoblju u kojem je stečena imovina. Ne bi trebalo zahtijevati dokazivanje svih činjeničnih elemenata ili svih okolnosti koje se odnose na kriminalnu upletenost, uključujući identitet počinitelja. [...] **Osim toga, prihodi stečeni kaznenim djelima korupcije mogu se oduzeti [...]** na temelju Direktive 202[...]4/[...]1260/EU Europskog parlamenta i Vijeća od [...] 24. travnja [...] 2024. o [...] **povratu i oduzimanju imovine [...]**5.

⁴ [...]

⁵ Direktiva (EU) 202[...]4/[...]1260 Europskog parlamenta i Vijeća od [...] 24. travnja 20[...]24 o [...] **povratu i oduzimanju imovine [...]**.

- (17) Kako bi se suzbila korupcija u cijeloj Uniji, države članice trebale bi utvrditi minimalne vrste i razine [...] **kaznenih i nekaznenih sankcija** za kaznena djela definirana u ovoj Direktivi. Maksimalne razine kazne zatvora i drugih kazni trebale bi biti dovoljno visoke kako bi se odvratilo moguće počinitelje kaznenih djela i kako bi odražavale štetnost korupcije [...]. S druge strane, te bi razine trebale biti razmjerne ozbiljnosti svakog kaznenog djela korupcije i usklađene s razinama kaznenih sankcija utvrđenima u pravu Unije i nacionalnom pravu. Države članice trebale bi osigurati da se sankcije izvršavaju u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi odvraćale od počinjenja tih kaznenih djela. [...] **Ako je nacionalnim pravom utvrđena** mogućnost uvjetnih osuda, prijevremenog puštanja na slobodu, uvjetnog otpusta ili pomilovanja osoba osuđenih za bilo koje kazneno djelo iz ove Direktive, pravosudna tijela trebala bi, među ostalim čimbenicima, moći uzeti u obzir težinu dotičnih kaznenih djela. **Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje opća pravila i načela nacionalnog kaznenog prava o primjeni i izvršavanju kazni u skladu s konkretnim okolnostima svakog pojedinačnog slučaja.**
- (18) Ovom se Direktivom ne utječe na pravilnu i djelotvornu primjenu disciplinskih mjera ili sankcija osim onih koje su kaznenopravne naravi, kao što su upravne sankcije. Sankcije koje se ne mogu izjednačiti s kaznenopravnim sankcijama, koje su izrečene istoj osobi za isto postupanje, mogu se uzeti u obzir pri izricanju kazne toj osobi za kazneno djelo definirano u ovoj Direktivi. Načelo zabrane dvostrukog suđenja ili kažnjavanja u kaznenom postupku za isto kazneno djelo (*ne bis in idem*) u potpunosti bi trebalo poštovati.

- (19) Nadležna tijela uz kaznu zatvora ili kao alternativu kazni zatvora trebala bi moći izreći sankcije ili mjere koje nisu nužno kaznene prirode, kao što je [...] isključenje iz [...] **postupaka javne nabave**. Takve mjere imaju opći odvraćajući učinak i mogu smanjiti ponavljanje kaznenih djela osuđenih počinitelja. Države članice ujedno bi trebale razmotriti uspostavu postupaka za suspenziju ili privremeno premještanje javnog službenika optuženog za kazneno djelo kako je navedeno u ovoj Direktivi te pritom voditi računa o poštovanju načela pretpostavke nedužnosti i prava na djelotvoran pravni lijek.
- (19a) Kako bi se poboljšao kaznenopravni odgovor na kaznena djela povezana s korupcijom i odvratio od počinjenja tih kaznenih djela, režim sankcija protiv pravnih i fizičkih osoba trebalo bi razjasniti i uskladiti s drugim instrumentima kaznenog prava Unije. U skladu s Direktivom 2014/24/EU, Direktivom 2014/25/EU, Direktivom 2014/23/EU i Direktivom 2009/81/EZ pravomoćna osuđujuća presuda za korupciju osnova je za isključenje iz sudjelovanja u postupku nabave ili dodjele koncesije. Međutim, države članice također bi trebale moći odlučiti među kaznene ili nekaznene sankcije ili mjere koje se mogu nametnuti pravnim osobama uvrstiti isključenje takvih pravnih i fizičkih osoba iz postupaka javne nabave ili dodjele koncesije kako bi se obuhvatile i javne nabave i koncesije ispod pragova iz relevantnih direktiva.**
- (20) Pravne osobe ne bi trebale moći izbjeći odgovornost angažiranjem posrednika, uključujući povezane pravne osobe, za ponudu, obećanje ili davanje mita javnom službeniku u njihovo ime. Osim toga, novčane kazne za pravne osobe trebale bi se izračunati uzimajući u obzir **njihov** promet na svjetskoj razini [...] **ili na temelju fiksnih maksimalnih iznosa.**

(21) Ako je kazneno djelo počinila zločinačka organizacija u smislu Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP⁶ ili ako je počinitelj zloupotrijebio položaj kako bi omogućio korupciju, **za sudove je važno da to mogu uzeti u obzir kao** [...] otegotne okolnosti u skladu s primjenjivim pravilima utvrđenima u njihovim pravnim sustavima. Iako podliježu sudskoj diskreciji, te otegotne okolnosti pravosuđu [...] omogućuju da uzme u obzir širu društvenu štetu nanesenu, na primjer, korupcijom koju su počinile organizirane skupine, političke stranke ili osobe na položajima s javnom odgovornosti. Države članice ne bi trebale biti obvezne propisati otegotne okolnosti iz ove Direktive ako su one već kažnjive kao zasebna kaznena [...] djela **te to na temelju nacionalnog prava može dovesti do** strožih [...] **sankcija.**

[...]

⁶ Okvirna odluka Vijeća 2008/841/PUP od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala (SL L 300, 11.11.2008., str. 42.).

(22[...]) **Važno je da sudovi [...] u obzir mogu uzeti olakotne okolnosti [...] u vezi s kaznenim djelima obuhvaćenima ovom Direktivom, u skladu s primjenjivim pravilima utvrđenima u njihovim pravnim sustavima.** Podložno sudskoj diskreciji, te bi okolnosti trebale obuhvaćati slučajeve u kojima počinitelji pružaju informacije ili na drugi način surađuju s nadležnim tijelima. Slično tomu, ako su pravne osobe provele stvarne, djelotvorne i propisno procijenjene unutarnje kontrole, primjenjivale etičke norme i programe usklađenosti, te bi postupke pri sankcioniranju pravnih osoba trebalo biti moguće smatrati olakotnom okolnošću. Manje sankcije trebalo bi razmotriti i ako pravna osoba nakon otkrivanja kaznenog djela brzo otkrije informacije i poduzme korektivne mjere. U svakom slučaju, određivanje stvarnog iznosa sankcije trebalo bi ostati diskrecijsko pravo suca ili suda, uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog predmeta, uključujući, prema potrebi, činjenicu da pravna osoba programe usklađenosti ima samo u kozmetičke svrhe, što se ujedno naziva „friziranje”.

(23[...]) Zastupnici u parlamentu i drugi javni službenici mogu imati imunitet ili pravnu zaštitu od istrage ili kaznenog progona, čime se jača njihova neovisnost jer su zaštićeni od neutemeljenih pritužbi, posebno zbog izraženih mišljenja ili glasanja pri obnašanju svojih dužnosti. Međutim, takvi imuniteti mogu otežati učinkovitu istragu i kazneni progon kaznenih djela korupcije, među ostalim tako što utječu na otkrivanje i istragu ili kazneni progon drugih osoba koje nemaju imunitet, a možda su sudjelovale u kaznenom djelu. [...] Stoga bi trebala postojati odgovarajuća ravnoteža između, s jedne strane, svih imuniteta ili povlastica u okviru određene jurisdikcije dodijeljenih njezinim javnim službenicima za djela počinjena pri izvršavanju njihovih zadaća i, s druge strane, mogućnosti djelotvorne istrage i kaznenog progona kaznenih djela te donošenja presude za ta djela. **Države članice trebale bi osigurati da se povlastice ili imuniteti od istrage i kaznenog progona dodijeljeni nacionalnim dužnosnicima za kaznena djela iz ove Direktive mogu ukinuti. Međutim, države članice pri prenošenju ove Direktive ne bi trebale biti obvezne mijenjati svoje nacionalne ustave i ustavna načela. Pri prenošenju ove Direktive u nacionalno pravo, kao i pri primjeni nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva, u obzir se u potpunosti uzimaju te povlastice i imuniteti, uključujući poštovanje slobode mandata članova kolegija. Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na legitimno obavljanje priznatih oblika zastupanja interesa koji za cilj mogu imati legitiman utjecaj na donošenje javnih odluka, ali ne uključuju nepripadnu razmjenu koristi. Zastupanje interesa važno je za stvaranje politike koju civilno društvo podupire i koja može legitimno doprinijeti javnom sektoru.**

[...]

(24[...]) S obzirom na, **osobito**, mobilnost **određenih** počinitelja i imovinske koristi ostvarene kriminalnim aktivnostima te složene prekogranične istrage potrebne za borbu protiv korupcije, sve bi države članice trebale utvrditi svoju nadležnost kako bi nadležnim tijelima omogućile **djelotvornu** istragu i kazneni progon tog kaznenog djela [...], među ostalim kad je kazneno djelo u cijelosti ili djelomično počinjeno na njihovu državnom području. U okviru te obveze države članice trebale bi osigurati da se nadležnost utvrdi i u situacijama u kojima je kazneno djelo počinjeno s pomoću informacijskog sustava koji se upotrebljava na njihovu državnom području, bez obzira nalazi li se ta tehnologija na njihovu državnom području.

(25[...]) Kako bi nadležna tijela imala dovoljno vremena za provedbu složenih istraga i kaznenih progona počinjenih kaznenih djela korupcije, ovom se Direktivom propisuje minimalan rok zastare koji omogućuje dovoljno vremena za otkrivanje, istragu, kazneni progon takvih djela i donošenje sudske odluke u tim predmetima, pri čemu se to ne odnosi na države članice koje ne određuju rokove zastare za istragu, kazneni progon i izvršenje.

(26[...]) Kaznena djela korupcije [...] **može biti** [...] teško [...] otkriti i istražiti jer se uglavnom događaju **u tajnosti** [...]. Stoga znatan dio kaznenih djela korupcije ostaje neotkriven, a njihovi počinitelji mogu steći imovinsku korist od svojih korupcijskih radnji. Što je više vremena potrebno za otkrivanje kaznenog djela korupcije, to je teže pronaći dokaze. Stoga bi trebalo osigurati da tijela za izvršavanje zakonodavstva i [...] **nadležna tijela** imaju odgovarajuće istražne alate za prikupljanje relevantnih dokaza o kaznenim djelima korupcije koja često utječu na više država članica. Nadalje, države članice trebale bi u bliskoj suradnji s Agencijom Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL) omogućiti dovoljno tečajeva osposobljavanja za upotrebu istražnih alata za uspješno provođenje postupaka te utvrđivanje i kvantifikaciju imovinske koristi ostvarene korupcijom u kontekstu [...] **povrata** i oduzimanja **imovine**. Osim toga, ovom se Direktivom olakšava prikupljanje informacija i dokaza utvrđivanjem olakotnih okolnosti za počinitelje koji pomažu nadležnim tijelima. **Osposobljavanje tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnog tijela trebalo bi se odnositi na kaznenu istragu i kazneni postupak u vezi s kaznenim djelima obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive.**

(27[...]) Osobe koje nadležnim tijelima prijavljuju informacije o prošlim, tekućim ili planiranim slučajevima korupcije koje su dobile okviru svojih aktivnosti povezanih s poslom, u tom se kontekstu izlažu osveti. Takvim prijavama zviždača može se ojačati provedba jer one nadležnim tijelima omogućuje djelotvorno sprečavanje, otkrivanje i kazneni progon korupcije. S obzirom na javni interes za zaštitu javnih i privatnih institucija od takvih djela te za povećanje transparentnosti, dobrog upravljanja i odgovornosti, potrebno je uspostaviti djelotvorne mehanizme kako bi zviždači mogli povjerljivim kanalima obavijestiti nadležna tijela i biti zaštićeni od osвете. Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ primjenjuje se na prijave povreda koje utječu na financijske interese Unije kako je navedeno u članku 325. Ugovora i kako je detaljnije navedeno u relevantnim mjerama Unije te se stoga primjenjuje na prijavljivanje svih kaznenih djela obuhvaćenih područjem primjene Direktive (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća⁸. Kad je riječ o kaznenim djelima iz ove Direktive, Direktiva (EU) 2019/1937 trebala bi se primjenjivati na prijavljivanje takvih kaznenih djela i zaštitu osoba koje prijavljuju takva kaznena djela u skladu s uvjetima utvrđenima u njoj. [...] Nadležna nacionalna tijela trebala bi se **osim toga**, pobrinuti i da osobe koje pružaju dokaze ili na drugi način surađuju u kaznenim istragama, **prema potrebi**, dobiju potrebnu zaštitu, potporu i pomoć u okviru kaznenog postupka. **Takva zaštita, potpora i pomoć mogu uključivati zaštitu svjedoka, anonimno saslušanje ili pružanje pravne pomoći.**

⁷ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019.).

⁸ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

- (28[...]) Neovisne organizacije civilnog društva ključne su za dobro funkcioniranje naših demokracija i imaju važnu ulogu u očuvanju zajedničkih vrijednosti na kojima se temelji EU. Djeluju kao bitni mehanizmi javne kontrole, skreću pozornost na prijetnje vladavini prava, doprinose odgovornosti onih koji su na vlasti i jamče poštovanje temeljnih prava. Države članice trebale bi, **prema potrebi**, promicati sudjelovanje civilnog društva u aktivnostima u području borbe protiv korupcije.
- (29[...]) Medijski pluralizam i sloboda medija ključni su elementi u omogućivanju vladavine prava, demokratske odgovornosti, jednakosti i borbe protiv korupcije. Neovisni i pluralistički mediji, posebno istraživačko novinarstvo, imaju važnu ulogu u nadzoru javnih poslova jer otkrivaju moguće slučajeve korupcije i povrede integriteta te informiraju javnost i promiču integritet. Države članice obvezne su novinarima zajamčiti povoljno okruženje, zaštititi njihovu sigurnost i proaktivno promicati slobodu medija i medijski pluralizam. Preporuka Komisije o zaštiti, sigurnosti i jačanju položaja novinara⁹ te [...] **Direktiva (EU) 2024/1069**¹⁰ [...] i Preporuka Komisije¹¹ o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”) sadržavaju važne zaštitne mjere i standarde kako bi se osiguralo da novinari, borci za ljudska prava i drugi mogu neometano djelovati.

⁹ Preporuka Komisije od 16. rujna 2021. o jamčenju zaštite, sigurnosti i jačanja položaja novinara i drugih medijskih djelatnika u Europskoj uniji, C(2021) 6650 final.

¹⁰ **Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”)**

¹¹ Preporuka Komisije o zaštiti novinara i boraca za ljudska prava uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”), C(2022) 2428 final.

- (30[...]) Države članice trebale bi prikupljati i objavlјivati podatke o primjeni ove Direktive, koje Komisija može analizirati i upotreblјavati u kontekstu praćenja, provedbe i evaluacije Direktive, kao i primjeni bilo kojeg instrumenta vladavine prava, kao što je godišnje izvješće o vladavini prava.
- (31[...]) Za djelotvornu borbu protiv korupcije ključna je učinkovita razmjena informacija među nadležnim tijelima odgovornima za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili kazneni progon kaznenih djela korupcije. Države članice trebale bi osigurati djelotvornu i pravodobnu razmjenu informacija u skladu s nacionalnim pravom i pravom Unije. Ova Direktiva, čiji je cilj utvrđivanje zajedničkih definicija kaznenih djela korupcije, trebala bi služiti kao referentna vrijednost za razmjenu informacija i suradnju među nadležnim nacionalnim tijelima u skladu s direktivama (EU) XX/2023¹², (EU) 2019/1153¹³, (EU) 2016/681¹⁴ Europskog parlamenta i Vijeća, uredbama (EU) 2018/1240¹⁵, (EU) 2018/1862¹⁶ i (EU) 603/2013¹⁷ Europskog parlamenta i Vijeća te Odlukom Vijeća 2008/633/PUP¹⁸.

¹² Vidjeti Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o razmjeni informacija između tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica i o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2006/960/PUP, COM/2021/782 final.

¹³ Direktiva (EU) 2019/1153 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2000/642/PUP (SL L 186, 11.7.2019., str. 122.).

¹⁴ Direktiva (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela (SL L 119, 4.5.2016., str. 132.), točka 6. Priloga II.

¹⁵ Uredba (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredbi (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226, (SL L 236, 19.9.2018., str. 1.), točka 7. Priloga.

¹⁶ Uredba (EU) 2018/1862 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1986/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te Odluke Komisije 2010/261/EU (SL L 312, 7.12.2018., str. 56.). U Odluci Vijeća o SIS-u II neizravno se upućuje na korupciju razgraničenjem njezina područja primjene upućivanjem na europski uhidbeni nalog, na primjer u članku 8.

¹⁷ Uredba (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljaniin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za

(32[...]) Korupcija je međusektorsko pitanje, a svaki sektor ima svoje slabe točke i najprikladniji način za njihovo otklanjanje. Države članice stoga bi, [...] **prema potrebi**, trebale redovito provoditi procjenu kako bi utvrdile sektore **ili zanimanja** koji su najizloženiji riziku od korupcije i izraditi [...] **mjere, kao što su nacionalni planovi**, za otklanjanje glavnih rizika u utvrđenim sektorima, među ostalim organiziranjem, **kada je to primjereno**, djelovanja za informiranje javnosti prilagođenih posebnostima utvrđenih sektora **ili zanimanja**. Države članice koje imaju uspostavljene sveobuhvatne nacionalne strategije za borbu protiv korupcije također mogu odlučiti razmotriti [...] svoje **mjere** iz tih strategija, pod uvjetom da se rizici redovito procjenjuju, a mjere **prema potrebi** preispituju. Na primjer, programi za dodjelu prava boravka ulagačima jedan je od sektora koji predstavljaju visok rizik od korupcije¹⁹ [...] i stoga bi ga trebalo uključiti u procjene sektora koji su najizloženiji korupciji i programe osposobljavanja koje će provoditi države članice kako je predviđeno ovom Direktivom.

operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (SL L 180, 29.6.2013., str. 1.).

¹⁸ Odluka Vijeća 2008/633/PUP od 23. lipnja 2008. o pristupu određenih tijela država članica i Europolu viznom informacijskom sustavu (VIS) za traženje podataka u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istraga terorističkih kaznenih djela i ostalih teških kaznenih djela (SL L 218, 13.8.2008., str. 129.). U Odluci Vijeća o VIS-u za kazneni progon neizravno se upućuje na korupciju razgraničenjem njezina područja primjene upućivanjem na europski uhidbeni nalog u uvodnoj izjavi 6.

¹⁹ Izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Programi za dodjelu državljanstva i prava boravka ulagačima u Europskoj uniji, 23. siječnja 2019., COM(2019) 12 final.

[...] ²⁰[...]

(33[...]) Provedbom ove Direktive trebala bi se osigurati razina zaštite **nacionalnih** [...] financijskih interesa koja je jednaka zaštiti [...] financijskih interesa **Unije**.

(34[...]) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno primjenu djelotvornih, proporcionalnih i odvraćajućih kazni na korupciju u svim državama članicama, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka ove Direktive on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(35[...]) Planirani odvraćajući učinak primjene kaznenopravnih sankcija zahtijeva poseban oprez u vezi s temeljnim pravima. Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i slijede načela koja su osobito priznata Poveljom o temeljnim pravima Europske unije („Povelja”), ponajprije pravo na slobodu i sigurnost, zaštita osobnih podataka, sloboda izbora zanimanja i pravo na rad, sloboda poduzetništva, pravo na vlasništvo, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pravično suđenje, pretpostavka nedužnosti i pravo na obranu, načela zakonitosti i proporcionalnosti kaznenih djela i sankcija, kao i načelo *ne bis in idem*.

²⁰ [...]

(36[...]) [...] U skladu s člankom 3. Protokola (br. 21) o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je **dopisom od 10. srpnja 2023.** obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive.

[...]

(37[...]) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 22) o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. Okvirna odluka Vijeća 2003/568/PUP i dalje je obvezujuća i primjenjuje se na Dansku.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE 1 – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila u pogledu definicije kaznenih djela te **kaznenih i nekaznenih** [...] sankcija u području korupcije, kao i mjere za bolje sprečavanje i borbu protiv korupcije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

[...]

1.[...] „imovina” znači sredstva ili imovina svake vrste, bilo fizička ili ne, pokretna ili nepokretna, materijalna ili nematerijalna te pravni dokumenti ili instrumenti u bilo kojem obliku uključujući elektronički ili digitalni, kojima se dokazuje vlasništvo nad imovinom ili udjel u imovini te vrste;

2. [...]. „javni službenik” znači:

(a) službenik Unije ili nacionalni službenik države članice ili treće zemlje;

i. [...] „službenik Unije” znači osoba:

[...]

[...] **(a)** koja je dužnosnik ili drugi službenik zaposlen na temelju ugovornog odnosa s Unijom u smislu Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije utvrđenih u Uredbi Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 („Pravilnik o osoblju”);

[...] **(b)** koju su država članica ili neko javno ili privatno tijelo uputili u Uniju i koja obavlja funkcije istovjetne funkcijama dužnosnika ili drugih službenika Unije;

Članovi institucije, tijela, ureda ili agencije Unije i osoblje tih tijela izjednačavaju se s dužnosnicima Unije ako se Pravilnik o osoblju na njih ne primjenjuje.

ii. „nacionalni službenik” znači osoba koja obnaša izvršnu, administrativnu ili sudsku dužnost na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, neovisno o tomu je li imenovana ili izabrana, ili zaposlena na temelju ugovora, stalno ili privremeno, plaćena ili neplaćena, neovisno o radnom stažu te osobe. **U skladu s nacionalnim pravom** [...], svaka osoba koja obnaša zakonodavnu dužnost na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini [...] **izjednačava se s javnim službenikom**;

iii. „visoki dužnosnici” znači javni službenici kojima su povjerene ključne izvršne, administrativne, zakonodavne ili pravosudne funkcije u skladu s nacionalnim pravom. Odredbe ove Direktive koje se odnose na visoke dužnosnike tumače se ne dovodeći u pitanje imunitet i povlastice utvrđene nacionalnim ustavima ili zakonima.

(b) svaka druga osoba kojoj je povjerena javna funkcija i koja obavlja javnu funkciju, uključujući osobe koje je ovlastilo javno tijelo ili koje su podređene tom tijelu u državi članici ili trećoj zemlji, u skladu s nacionalnim pravom;

(c) osoba kojoj je u skladu s nacionalnim pravom povjerena javna funkcija i koja obavlja javnu funkciju za međunarodnu organizaciju ili međunarodni sud;

3.[...] „arbitar” znači svaka osoba pozvana donijeti pravno obvezujuću odluku u sporovima koje su podnijele stranke sporazuma o arbitraži ako je njihov status utvrđen u nacionalnom pravu.

4.[...] „porotnik” znači svaka osoba koja u skladu s nacionalnim pravom djeluje kao član tijela odgovornog za odlučivanje o krivnji optužene osobe u okviru suđenja;

5.[...] „povreda dužnosti” obuhvaća barem svako [...] ponašanje koje predstavlja povredu zakonske obveze ili, ovisno o slučaju, kršenje pravila struke ili uputa koje se primjenjuju u poslovanju osobe koja u bilo kojem svojstvu upravlja ili radi za subjekt iz privatnog sektora;

6.[...] „pravna osoba” znači svaki subjekt koji prema mjerodavnom nacionalnom pravu ima pravnu osobnost, uz iznimku država ili javnih tijela pri izvršavanju javnih ovlasti te javnih međunarodnih organizacija;

[...]

Članak 3.

[...]

[...]

PUBLIC

[...]

PUBLIC

Članak 4.

[...]

Članak 5.

[...]

Članak 6.

[...]

POGLAVLJE 2. – KAZNENA DJELA KORUPCIJE

Članak 7.

Podmićivanje u javnom sektoru

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sljedeće radnje, ako su počinjene s namjerom, budu kažnjive kao kazneno djelo:
 - (a) obećanje, nuđenje ili davanje, izravno ili putem posrednika, **nepripadne** koristi bilo koje vrste javnom službeniku za njega ili za treću stranu kako bi [...] **taj** službenik djelovao ili se suzdržao od djelovanja [...] pri izvršavanju svojih funkcija (aktivno podmićivanje);
 - (b) zahtijevanje ili primanje od strane javnog službenika, izravno ili putem posrednika, nepripadne koristi bilo koje vrste ili **prihvatanje ponude ili** obećanja u vezi s takvom koristi za **tog** [...] službenika ili treću stranu, kako bi taj službenik djelovao ili se suzdržao od djelovanja [...] pri izvršavanju svojih funkcija (pasivno podmićivanje).
2. **Arbitri i porotnici izjednačavaju se s javnim službenicima za potrebe stavka 1.**

Članak 8.

Podmićivanje u privatnom sektoru

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sljedeće radnje, ako su počinjene s namjerom i za vrijeme gospodarskih, financijskih **ili** [...] poslovnih [...] aktivnosti, budu kažnjive kao kazneno djelo:

- (a) obećanje, nuđenje ili davanje, izravno ili putem posrednika, nepripadne koristi bilo koje vrste osobi koja [...] upravlja privatnim subjektom ili radi za njega, za tu osobu ili za treću osobu **u bilo kojem svojstvu**, kako bi ta osoba djelovala ili se suzdržala od djelovanja te tako povrijedila svoje dužnosti (aktivno podmićivanje);
- (b) zahtijevanje ili primanje od strane osobe, izravno ili putem posrednika, nepripadne koristi bilo koje vrste **ili prihvaćanje ponude** ili obećanja u vezi s takvom koristi, za tu osobu ili treću stranu, [...] dok upravlja privatnim subjektom ili radi za njega **u bilo kojem svojstvu, kako bi** ta osoba djelovala ili se suzdržala od djelovanja te tako povrijedila svoje dužnosti (pasivno podmićivanje).

Članak 9.

Pronevjera

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da **odjela, isplata, prisvajanje ili korištenje imovine od strane javnog službenika čije mu je upravljanje izravno ili neizravno povjereno protivno svrsi za koju je bila namijenjena, u korist tog službenika ili u korist druge osobe ili subjekta** [...] budu kažnjivi kao kazneno djelo **ako nanose štetu financijskim interesima dotičnog javnog ili privatnog subjekta i ako su počinjeni s namjerom** [...].

[...]

- [...]2. **Države članice mogu poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da** odjela, isplata, prisvajanje ili korištenje, u okviru gospodarskih, financijskih **ili** [...] poslovnih [...] aktivnosti, od strane osobe koja upravlja ili radi, u bilo kojem svojstvu, u subjektu iz privatnog sektora, bilo koje imovine čije je je upravljanje izravno ili neizravno povjereno toj osobi, suprotno svrsi za koju je bila namijenjena, **u korist te osobe ili u korist druge osobe ili subjekta, budu kažnjivi kao kazneno djelo ako nanose štetu financijskim interesima dotičnog javnog ili privatnog subjekta i ako su počinjeni s namjerom.**

Članak 10.

Trgovanje utjecajem

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sljedeće radnje, ako su počinjene s namjerom, budu kažnjive kao kazneno djelo:
 - (a) obećanje, nuđenje ili davanje, izravno ili putem posrednika, nepripadne koristi bilo koje vrste **svakoj** [...] osobi [...] s ciljem [...] vršenja **nezakonitog** utjecaja **na odluku ili mjeru koju javni službenik treba donijeti pri izvršavanju svojih funkcija**, kako bi se od javnog službenika dobila nepripadna korist;
 - (b) zahtijevanje ili primanje, izravno ili putem posrednika, nepripadne koristi bilo koje vrste ili **prihvatanje ponude ili** obećanja u vezi s takvom koristi, [...] **od strane** [...] **bilo koje** [...] osobe, s ciljem [...] vršenja **nezakonitog** utjecaja **na odluku ili mjeru koju javni službenik treba donijeti pri izvršavanju svojih funkcija**, kako bi se od javnog službenika dobila nepripadna korist.
2. Da bi postupanje iz stavka 1. bilo kažnjivo kao kazneno djelo, nije važno je li utjecaj izvršen te dovodi li [...] utjecaj do željenih rezultata.

Članak 11.

Zlouporaba položaja

Države članice [...] **mog**u poduzimati potrebne mjere kako bi osigurale da [...] radnja koju javni službenik protivno zakonu izvrši ili propusti izvršiti pri obavljanju svojih dužnosti radi stjecanja nepripadne koristi za sebe ili za treću osobu **bude kažnjiva kao kazneno djelo ako je počinjena s namjerom**.[...]

[...]

Članak 12.

Ometanje pravde

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sljedeće radnje, ako su počinjene s namjerom, budu kažnjive kao **jedno ili više**[...] kaznenih djela:

1. primjena, izravno ili putem posrednika, fizičke sile, prijetnje ili zastrašivanje ili obećavanje[...], nuđenje ili davanje **ne**pripadne koristi kako bi se potaknulo lažno svjedočenje ili ometalo davanje iskaza ili izvođenje dokaza u postupku [...] **u vezi s počinjenjem** bilo kojeg od kaznenih djela iz članaka od 7. do 10.[...] i članaka 13. i 14.;
2. primjena, izravno ili putem posrednika, fizičke sile, prijetnje ili zastrašivanje radi upletanja u izvršavanje službenih dužnosti od strane osobe koja obnaša sudačku dužnost ili člana tijela za izvršavanje zakonodavstva [...] **u vezi s počinjenjem** bilo kojeg od kaznenih djela iz članaka od 7. do 10.[...] i članaka 13. i 14.

Članak 13.

Bogaćenje kaznenim djelima korupcije

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da namjerno stjecanje, posjedovanje ili korištenje **imovine** za koju taj službenik, **u trenutku primitka**, zna da je stečena tako što je **drugi javni službenik** počinio bilo koje od kaznenih djela iz članaka od 7. do **10.** i članaka 12. i 14. budu kažnjivi kao kazneno djelo[...].

Članak 14.

Poticanje i[...] pomaganje[...]

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da poticanje počinjenja bilo kojeg od kaznenih djela iz članaka od 7. **do 10. i članaka 12.** i 13. bude kažnjivo kao kazneno djelo.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pomaganje u počinjenju bilo kojeg od kaznenih djela iz članaka od 7. **do 10. i članaka 12.** i 13. bude kažnjivo kao kazneno djelo.

[...]

Članak 15.

Sankcije i mjere za fizičke osobe

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da kaznena djela iz članaka od 7. **do 10. i članaka od 12.** do 14. budu kažnjiva djelotvornim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznenim sankcijama.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da:
 - (a) kaznena djela iz članka 7., **ako se radnjom koju je izvršio službenik krše dužnosti tog službenika, i članka 9. točke (a),** [...] budu kažnjiva maksimalnom kaznom zatvora od najmanje [...] **četiri** godine;
 - (b) kaznena djela iz članka 7., **ako se radnjom koju je izvršio službenik ne krše dužnosti tog službenika,** članka 8. [...], **članka 9. točke (b) i članka 10.**[...], budu kažnjiva maksimalnom kaznom zatvora od najmanje [...] **tri** godine; i
 - (c) kazneno djelo iz članka 13. bude kažnjivo maksimalnom kaznom zatvora od najmanje [...] **dvije** godine.

3. [...] Države članice mogu predvidjeti **da postupanje opisano u članku 9. nije kazneno djelo ako je stečena korist ili uzrokovana šteta manja od 10 000 EUR** [...].
4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1. [...] i 2., države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da fizičke osobe koje su [...] počinile [...] kaznena djela iz članka od 7. **do 10. i članka od 12. do**[...] 14. mogu podlijevati **dodatnim kaznenim ili nekaznenim** [...]sankcijama ili mjerama **koje su razmjerne težini postupanja**[...], a mogu uključivati sljedeće:
- (a) novčane kazne;
 - (b) razrješenje, suspenziju i premještaj s javne dužnosti;
 - (c) zabranu obavljanja:
 - i. javne dužnosti;
 - ii. poslova pružanja javnih usluga;
 - iii. dužnosti u pravnoj osobi koja je u cijelosti ili djelomično u vlasništvu te države članice;
 - iv. **poslovnih** [...] aktivnosti **koje su dovele do relevantnog kaznenog djela ili su ga omogućile** [...];
- [...]
- ([...]**d**) oduzimanje dozvola [...] i ovlaštenja za obavljanje aktivnosti [...] **koje su dovele do relevantnog kaznenog djela ili su ga omogućile; i**

([...])e) isključenje iz pristupa javnom financiranju, uključujući postupke javnog nadmetanja, bespovratna sredstva, [...] koncesije i **dozvole**. [...]

Članak 16.

Odgovornost pravnih osoba

1. Države članice [...] osiguravaju da se pravne osobe može smatrati odgovornima za [...] kaznena djela iz članka od 7. do **10. i članka od 12.** do 14. **ako je** u korist tih pravnih osoba **ta kaznena djela** počinila bilo koja [...] osoba [...] **koja ima** vodeći položaj u okviru **dotične** pravne osobe i **koja je djelovala kao pojedinac ili kao dio tijela te pravne osobe**, na temelju jedne ili više sljedećih osnova:
 - (a) ovlasti zastupanja pravne osobe;
 - (b) [...] ovlasti za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili
 - (c) [...] ovlasti za provođenje nadzora u okviru pravne osobe.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima ako je osoba iz stavka 1. neizvršavanjem kontrole ili nadzora omogućila da [...] **njoj podređena osoba** počinu kazneno djelo iz članka od 7. do **10. i članka od 12. do 14.** [...] u korist [...] pravne osobe.
3. Odgovornost pravnih osoba na temelju stavaka 1. i 2. ne isključuje kaznene postupke protiv fizičkih osoba koje **počine** [...] kazneno djelo ili ga potaknu [...] ili koje **su** sudionici [...] u kaznenim djelima iz članka od 7. do **10. i članka od 12. do 14.**

Članak 17.

[...] *Kazne i mjere za pravne osobe*

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravna osoba koja se smatra odgovornom [...] na temelju **članka 16. stavka 1. ili 2.** [...] može kazniti djelotvornim, proporcionalnim i odvraćajućim **kaznenim ili nekaznenim [...] sankcijama ili mjerama.**
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da [...] **sankcije** ili mjere za pravne osobe koje se **smatra** odgovornima na temelju članka 16. **stavka 1. ili 2. za kaznena djela iz članaka od 7. do 10. i članaka od 12. do 14.** uključuju **kaznene ili nekaznene novčane kazne, čiji je iznos proporcionalan težini postupanja te pojedinačnim, financijskim i drugim okolnostima dotične pravne osobe, a mogu uključivati i druge kaznene ili nekaznene sankcije ili mjere koje su proporcionalne težini postupanja, kao što su:**
[...]
 - (a[...]) [...] isključenje [...] iz prava na javne naknade ili pomoć;
 - (b[...]) [...] isključenje iz **pristupa** javnom [...] **financiranju, uključujući postupke javnog nadmetanja, bespovratna sredstva, koncesije i dozvole;**
 - (c[...]) [...] privremena ili trajna zabrana [...] [...] **obavljanja poslovnih** aktivnosti;
 - (d[...]) [...] oduzimanje dozvola [...] i ovlaštenja za obavljanje aktivnosti [...] **koje su dovele do relevantnog kaznenog djela ili su ga omogućile [...];**
 - (e[...]) [...] mogućnost da javna tijela ponište ili raskinu ugovor [...] u okviru kojeg je kazneno djelo počinjeno;

- (f[...]) [...] određivanje [...] sudskog nadzora;
- (g[...]) [...] sudski nalog za likvidaciju [...]; i
- (h[...]) [...] zatvaranje poslovnih objekata [...] koji su korišteni za počinjenje kaznenog djela.

3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su, barem za pravne osobe koje se smatraju odgovornima na temelju članka 16. stavka 1., kaznena djela iz članaka od 7. do 10. i članka 13. kažnjiva kaznenim ili nekaznenim novčanim kaznama, čiji je iznos proporcionalan težini postupanja te individualnim, financijskim i drugim okolnostima dotične pravne osobe. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da najveći iznos takvih novčanih kazni nije manji od:

- (a) za kaznena djela iz članaka od 7. do 9., 5 % ukupnog prometa pravne osobe na svjetskoj razini u poslovnoj godini koja prethodi onoj u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili u poslovnoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne;
- (b) za kaznena djela iz članaka 10., 12. i 13., 3 % ukupnog prometa pravne osobe na svjetskoj razini u poslovnoj godini koja prethodi onoj u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili u poslovnoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne;

ili, alternativno

- (c) iznos od 40 milijuna EUR za kaznena djela iz članaka od 7. do 9. i 24 milijuna EUR za kaznena djela iz članaka 10., 12. i 13.

Države članice mogu utvrditi pravila za slučajeve u kojima nije moguće odrediti iznos novčane kazne na temelju ukupnog prometa pravne osobe na svjetskoj razini u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili u poslovnoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne.

Članak 18.

Otegotne [...] okolnosti

[...]U mjeri u kojoj sljedeće okolnosti već nisu dio sastavnih elemenata kaznenih djela iz članka od 7. do 10. i članka 12. i 13., države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se, u vezi s relevantnim kaznenim djelima iz članka od 7. do 10. i članka od 12. do 14., jedna ili više sljedećih okolnosti mogu, u skladu s nacionalnim pravom,[...] smatrati otegotnim okolnostima u vezi s kaznenim djelima iz članka od 7. do 10. i članka od 12. do 14.:

- (a) počinitelj je visoki dužnosnik;
- (b) počinitelju je **prethodno** izrečena **pravomoćna presuda**[...] [...] za kazneno djelo iste naravi [...] **kao što su kaznena djela na temelju članka od 7. do 10. i članka od 12. do 14.**;
- (c) počinitelj je ostvario znatnu korist ili je kaznenim djelom prouzročena znatna šteta, **u mjeri u kojoj ju je moguće utvrditi**;

[...]

- ([...]**d**) počinitelj obnaša dužnosti u području istrage, kaznenog progona ili donošenja presuda;
- ([...]**e**) kazneno djelo počinjeno je u okviru zločinačke organizacije u smislu Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP²¹; i

²¹ Okvirna odluka Vijeća 2008/841/PUP od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala, SL L 300/42.

[...] ²²[...]

Članak 18.a

Olakotne okolnosti

[...] Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se, u vezi s kaznenim djelima iz članka od 7. do 10. i članka od 12. do 14., jedna ili više [...] sljedećih okolnosti [...] mogu, u skladu s relevantnim odredbama nacionalnog prava, smatrati olakotnim okolnostima[...]:

- (a) počinitelj nadležnim tijelima pruža informacije koje ta tijela u suprotnom ne bi mogla dobiti i time im pomaže da:
 - i. identificiraju ili privedu druge počinitelje; ili
 - ii. pronadu dokaze;

²² Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73–117.).

- (b) **osim ako to predstavlja osnovu za isključenje odgovornosti**, ako se [...] pravna osoba **smatra odgovornom za bilo koje kazneno djelo iz članaka od 7. do 10. i članaka od 12. do 14.** i ako je provela djelotvorne unutarnje kontrole, mjere informiranja o etici i programe usklađenosti radi sprečavanja korupcije prije ili nakon počinjenja kaznenog djela; i
- (c) ako se [...] pravna osoba **smatra odgovornom za bilo koje kazneno djelo iz članaka od 7. do 10. i članaka od 12. do 14.** i ako je, nakon što je kazneno djelo otkriveno, brzo i dobrovoljno prijavila kazneno djelo nadležnim tijelima i poduzela korektivne mjere.

Olakotne okolnosti iz točaka (b) i (c) [...] primjenjuju se samo na pravne osobe.

Članak 19.

Povlastice ili imunitet od istrage i kaznenog progona kaznenih djela korupcije

Osim ako je to u suprotnosti s njihovim pravnim sustavima, ustavima i ustavnim načelima, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se povlastice ili imuniteti od istrage i kaznenog progona dodijeljeni nacionalnim službenicima za kaznena djela iz ove Direktive mogu ukinuti [...].

Članak 20.

Nadležnost

1. **Svaka država članica poduzima potrebne mjere** kako bi uspostavila **svoju nadležnost** za kaznena djela iz ove Direktive ako je:
 - (a) kazneno djelo u cijelosti ili djelomično [...] počinjeno **na[...] njezinu** državnom području;
 - (b) ako je počinitelj **njezin** [...] državljanin [...];[...].
2. **Država članica obavješćuje Komisiju ako odluči proširiti svoju nadležnost na jedno ili više kaznenih djela iz ove Direktive koja su počinjena izvan njezina državnog područja ako:**
 - (a) **počinitelj ima uobičajeno boravište na njezinu državnom području;**
 - (b) **kazneno djelo počinjeno je protiv njezina državljanina ili osobe koja u njoj ima uobičajeno boravište;**
 - (c) **kazneno djelo počinjeno je u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na njezinu državnom području;**
 - (d) **kazneno djelo počinjeno je u korist pravne osobe u vezi s bilo kojom poslovnom aktivnosti koja je u cijelosti ili djelomično obavljena na njezinu državnom području.**

[...]3. Ako kazneno djelo spada u nadležnost više država članica, [...] **dotične države članice** surađuju kako bi utvrdile koja će [...] **od njih** provoditi kazneni postupak. Predmet se, prema potrebi i u skladu s člankom 12. Okvirne odluke Vijeća 2009/948/PUP²³, upućuje Eurojustu.

[...]4. U [...] slučajevima iz stavka 1. točke (b) [...] države članice **poduzimaju potrebne mjere kako** bi osigurale da izvršavanje **njihove** [...] nadležnosti ne bude podložno uvjetu da se kazneni progon može pokrenuti tek nakon što se država **u kojoj se nalazi mjesto u kojem** je [...] kazneno djelo počinjeno odrekne nadležnosti ili nakon što je podnesena prijava u [...] državi u kojoj je kazneno djelo počinjeno.

²³ Okvirna odluka Vijeća 2009/948/PUP od 30. studenoga 2009. o sprečavanju i rješavanju sporova o izvršavanju nadležnosti u kaznenim postupcima (SL L 328, 15.12.2009., str. 42.).

Članak 21.

Rokovi zastare [...]

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi predvidjele rok zastare **kojim se omogućuju istraga, kazneni progon, sudski postupak i donošenje presude [...]** za kaznena djela iz članka od 7. do 10. i članka od 12. do 14. [...] tijekom dovoljno dugog **razdoblja [...]** nakon njihova počinjenja, s ciljem djelotvornog postupanja u odnosu na ta kaznena djela.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi predvidjele rok zastare kojim se omogućuje izvršenje sankcija izrečenih nakon pravomoćne osuđujuće presude za kaznena djela iz članka od 7. do 10. i članka od 12. do 14. tijekom dovoljno dugog razdoblja nakon te osuđujuće presude.

2. Rok zastare iz stavka 1. **prvog podstavka** [...] [...] **sljedeći je:**

(a) [...] **najmanje pet** godina od trenutka počinjenja kaznenog djela za kaznena djela [...] **kažnjiva maksimalnom kaznom zatvora od najmanje četiri godine;**

(b) [...] **najmanje tri** godine od trenutka počinjenja kaznenog djela za kaznena djela [...] **kažnjiva maksimalnom kaznom zatvora od najmanje dvije godine**[...]

[...].

[...]

[...]3. [...] Rok zastare iz stavka 1. drugog podstavka sljedeći je:

- (a) najmanje pet godina od datuma pravomoćne osuđujuće presude u sljedećim slučajevima:
 - i. kazne zatvora u trajanju duljem od jedne godine; ili, alternativno
 - ii. kazne zatvora za kazneno djelo kažnjivo maksimalnom kaznom zatvora u trajanju od najmanje četiri godine.
- (b) najmanje tri godine od datuma pravomoćne osuđujuće presude u sljedećim slučajevima:
 - i. kazne zatvora u trajanju do godinu dana; ili, alternativno
 - ii. kazne zatvora za kazneno djelo kažnjivo maksimalnom kaznom zatvora u trajanju od najmanje dvije godine.

[...]

[...] 4. Odstupajući od stavaka 2. i 3.[...], države članice mogu odrediti [...] **rok zastare kraći od pet godina, ali ne kraći od tri godine**, pod uvjetom da je moguć prekid ili zastoј [...] **takve zastare** u slučaju specifičnih akata. [...]

PUBLIC

POGLAVLJE 3. – SPREČAVANJE, PRIJAVLJIVANJE I ISTRAGA

Članak 3.

Sprečavanje korupcije

1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere[...] kako bi informirale javnost o štetnosti korupcije, **u cilju** smanjenja ukupnog broja kaznenih djela korupcije, kao i rizika od korupcije.
2. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale [...] **odgovarajuće** stupnjeve transparentnosti i odgovornosti u javnoj upravi i javnom odlučivanju radi sprečavanja korupcije.
3. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale **uspostavu** [...] preventivnih instrumenata. **Ti instrumenti mogu uključivati, primjerice, odgovarajući** pristup informacijama od javnog interesa, [...] pravila o otkrivanju sukoba interesa u javnom sektoru i upravljanju takvim sukobima, [...] pravila o [...] **prijavi** imovine **nacionalnih** [...] službenika **imenovanih na temelju nacionalnog prava** i [...] pravila kojima se uređuje odnos između privatnog i javnog sektora [...].

4. Države članice **osiguravaju da** mjere za sprečavanje korupcije u javnom i privatnom sektoru **budu dostupne i** prilagođene specifičnim rizicima određenog područja djelovanja. Takve mjere uključuju barem djelovanja za jačanje integriteta i sprečavanje prilika za korupciju među:
- (a) visokim dužnosnicima;
 - (b) [...] tijelima za izvršavanje zakonodavstva i [...] **pravosudnim tijelima**, uključujući mjere povezane s njihovim imenovanjem i ponašanjem[...].
5. Države članice [...] **prema potrebi** provode procjenu kako bi utvrdile sektore **ili zanimanja** koji su najizloženiji riziku od korupcije **i izrađuju mjere za otklanjanje glavnih rizika u utvrđenim sektorima ili zanimanjima.**
6. Nakon te procjene države članice, **prema potrebi**, [...]organiziraju[...] djelovanja za informiranje javnosti prilagođena posebnostima sektora **ili zanimanja** utvrđenih **u stavku 5.**, među ostalim o etici. [...]
- [...]
7. Prema potrebi, države članice poduzimaju mjere za promicanje sudjelovanja civilnog društva, nevladinih organizacija i organizacija u zajednici u aktivnostima u području borbe protiv korupcije.

Članak 4.

[...] Tijela ili organizacijske jedinice za borbu protiv korupcije

1. **Kako bi se ostvario zajednički napredak u borbi protiv korupcije**, države članice [...] osiguravaju uspostavu jednog ili više tijela ili **organizacijskih jedinica [...] zaduženih za sprečavanje korupcije**.
2. Države članice poduzimaju mjere potrebne za uspostavu jednog ili više tijela ili **organizacijskih jedinica [...] zaduženih za suzbijanje korupcije**.
3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da tijela ili jedinice iz stavaka 1. i 2. **mogu djelovati bez nepotrebnog upletanja i, prema potrebi, donositi odluke ili davati preporuke u skladu s transparentnim postupcima utvrđenima zakonima i drugim propisima.**[...]

[...]

[...]

Članak 5.

Resursi

Države članice [...] osiguravaju da **tijela ili organizacijske jedinice iz članka 4. stavaka 1. i 2.**[...] raspolazu [...] odgovarajućim brojem kvalificiranog osoblja te financijskim, tehničkim i tehnološkim sredstvima potrebnima za djelotvorno obavljanje njihovih funkcija povezanih s provedbom ove Direktive.

Članak 6.

Osposobljavanje

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere za [...] **pružanje** osposobljavanja svojim nacionalnim službenicima kako bi mogli utvrditi različite oblike korupcije i rizika od korupcije do kojih može doći pri obavljanju njihovih dužnosti te pravodobno i primjereno reagirati na svaku sumnjivu aktivnost.
2. **Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa i razlike u organizaciji sudstva diljem Unije**, [...] svaka država članica poduzima potrebne mjere za [...] **pružanje** specijaliziranog [...] osposobljavanja [...] tijelima za izvršavanje zakonodavstva **i pravosudnim** [...] tijelima zaduženima za kaznene istrage i postupke za **kaznena** djela obuhvaćena područjem primjene ove Direktive.

Članak 22.

Zaštita osoba koje prijavljuju kaznena djela ili pomažu u istrazi takvih djela

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se Direktiva (EU) 2019/1937²⁴ primjenjuje na prijavljivanje kaznenih djela iz članka od 7. do 14. ove Direktive i zaštitu osoba koje prijavljuju takva kaznena djela, **pod uvjetima koji su u njoj navedeni.**
2. Osim mjera iz stavka 1. države članice **poduzimaju potrebne mjere** kako bi osigurale da [...] **svaka osoba** koja prijavi kazneno djelo iz ove Direktive [...] uz pružanje dokaza ili drugu vrstu suradnje s [...] **nadležnim tijelima [...] ima pristup mjerama zaštite, potpore i pomoći** u kontekstu kaznenog postupka, **u skladu s nacionalnim pravom.**

Članak 23.

Istražne mjere

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da djelotvorni i **proporcionalni** istražni alati [...] budu dostupni [...] za istragu ili kazneni progon kaznenih djela iz ove Direktive. **Prema potrebi, ti alati uključuju posebne istražne alate, poput onih koji se upotrebljavaju u suzbijanju organiziranog kriminala ili u drugim slučajevima teških kaznenih djela.**

²⁴ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije, SL L 305, 26.11.2019., str. 17–56.

POGLAVLJE 4. – KOORDINACIJA I SURADNJA

Članak 24.

Suradnja između država članica[...] i tijela, ureda ili agencija Unije [...]

Ako se sumnja da su kaznena djela iz ove Direktive prekogranične prirode, nadležna tijela dotičnih država članica razmatraju upućivanje informacija povezanih s tim kaznenim djelima odgovarajućim nadležnim tijelima, uredima ili agencijama Unije. Ne dovodeći u pitanje pravila o prekograničnoj suradnji i uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, države članice [...], Europol, Eurojust, Ured europskog javnog tužitelja [...] i Europski ured za borbu protiv prijevара [...], u skladu s vlastitim nadležnostima, surađuju u suzbijanju kaznenih djela iz ove Direktive. U tu svrhu **Eurojust, Europol i Europski ured za borbu protiv prijevара**, prema potrebi, [...] pružaju, u skladu sa svojim ovlastima, tehničku i operativnu pomoć **koja je nadležnim tijelima potrebna** kako bi se olakšala [...] koordinacija **njihovih** istraga [...].

Članak 25.

Potpora Komisije državama članicama i njihovim nadležnim tijelima

[...]

1.[...] Komisija priprema pregled rizika od korupcije za pojedine sektore u Uniji i olakšava razmjenu informacija među državama članicama i stručnjacima u cijeloj Uniji.

2. [...] Komisija putem mreže EU-a za borbu protiv korupcije [...]:

[...] olakšava suradnju i razmjenu primjera najbolje prakse među stručnjacima iz država članica, stručnjacima, istraživačima i drugim dionicima;

[...]

3. [...] Komisija obavješćuje države članice o financijskim sredstvima na razini Unije koja su na raspolaganju državama članicama za borbu protiv korupcije.

Članak 26.

Prikupljanje podataka i statistika

1. Države članice **uspostavljaju sustav za bilježenje, izradu i dostavljanje anonimiziranih**[...] statističkih podataka o kaznenim djelima iz članka od 7. **do 10. i članka od 12.** do 14. ove Direktive.

2. Statistički podaci iz stavka 1. **uključuju barem postojeće podatke, kada su dostupni na središnjoj razini [...]**:

(a) **broj kaznenih djela koja su države članice evidentirale i za koja su donijele presudu;**

(b) **broj odbačenih sudskih predmeta;**

(c) **broj fizičkih osoba koje su:**

i. **kazneno gonjene;**

ii. **osuđene;**

(d) **broj pravnih osoba koje su:**

i. **kazneno gonjene;**

ii. **osuđene ili novčano kažnjene;**

[...]

(e[...]) vrste i razine sankcija izrečenih za svako od kaznenih djela iz članka od 7.
do 14.[...]

[...]

3. Države članice svake godine do **31.[...] prosinca** objavljuju, **u standardnom, lako dostupnom i usporedivom formatu** [...], statističke podatke iz stavka 2. za prethodnu godinu te o tome obavješćuju Komisiju.

POGLAVLJE 5. – ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Zamjena Okvirne odluke Vijeća 2003/568/PUP i Konvencije o borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike Europskih zajednica ili dužnosnike država članica Europske unije

1. Okvirna odluka 2003/568/PUP zamjenjuje se u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu roka za prenošenje navedene okvirne odluke u nacionalno pravo.

U odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na Okvirnu odluku 2003/568/PUP **i njezin članak 2.** smatraju se upućivanjima na **Poglavlje 2.** ove Direktive.

2. Konvencija o borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike Europskih zajednica ili dužnosnike država članica Europske unije zamjenjuje se u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva.

U odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na tu konvenciju **i njezin članak 3.** smatraju se upućivanjima na **Poglavlje 2.** ove Direktive.

Članak 28.

*Izmjene Direktive (EU) 2017/1371 o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa
Unije kaznenopravnim sredstvima*

Direktiva (EU) 2017/1371 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. stavku 1. umeće se sljedeća točka (c):

„(c) „visoki dužnosnici” znači dužnosnici definirani u članku 2. [...] **stavku 2. podtočki iii.**
Direktive (EU) XXX o borbi protiv korupcije.”

2. u članku 4. stavku 2. riječi „primanje i davanje mita”, „primanje mita” i „davanje mita”
zamjenjuju se riječima „pasivno i aktivno podmićivanje u javnom sektoru”, „pasivno
podmićivanje u javnom sektoru” i „aktivno podmićivanje u javnom sektoru”.

[...]

[...]

3.[...] u članku 7. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. [...] Države članice mogu **predvidjeti da postupanje opisano u članku 3. stavku 2. točkama (a), (b) ili (c) ili u članku 4. stavicima 1. i 3. nije kazneno djelo ako je stečena korist ili uzrokovana šteta manja od 10 000 EUR [...].**”

4.[...] u članku 7. umeće se stavak 6.:

„7. Ne dovodeći u pitanje stavke od 1. do 5., države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da fizičke osobe koje su [...] počinile [...] kaznena djela iz **članaka 3., 4. i 5.** [...] mogu podlijegati **dodatnim kaznenim ili nekaznenim sankcijama** [...] ili mjerama [...] **koje mogu uključivati one** navedene u članku 15. stavku 4. Direktive (EU) XXX o borbi protiv korupcije.”

5.[...] članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Otegotne i olakotne okolnosti

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se, ako je kazneno djelo iz članka 3., 4. ili 5. počinjeno u okviru zločinačke organizacije u smislu Okvirne odluke 2008/841/PUP, to smatra otegotnom okolnosti.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se **jedna ili više** okolnosti iz članka 18. točaka od (a) do (d) i članka 18.a Direktive (EU) XXX o borbi protiv korupcije [...] **možu, u skladu s relevantnim odredbama nacionalnog prava, smatrati otegotnim i olakotnim okolnostima u vezi s kaznenim djelima iz ove Direktive.**”

6.[...] članak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 9.

Sankcije u pogledu pravnih osoba

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravna osoba koja se smatra odgovornom [...] na temelju članka 6. [...] **može** kazniti djelotvornim, proporcionalnim i odvraćajućim **kaznenim ili nekaznenim sankcijama ili mjerama** [...].

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da **sankcije** [...] ili mjere za pravne osobe koje se smatra odgovornima na temelju članka 6. uključuju **kaznene ili nekaznene novčane kazne, čiji je iznos proporcionalan težini postupanja te pojedinačnim, financijskim i drugim okolnostima dotične pravne osobe, a mogu uključivati i druge kaznene ili nekaznene sankcije ili mjere koje su proporcionalne težini postupanja, kao što su one iz članka 17. stavka 2. Direktive (EU) XXX o borbi protiv korupcije.**”

[...]

[...]

Članak 29.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije [...] **36** mjeseci nakon **datuma** donošenja **ove Direktive**. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

2. Kad države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje pri njihovoj službenoj objavi. Države članice određuju načine tog upućivanja.
3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 30.

Evaluacija i izvješćivanje

1. Komisija do [24 mjeseca nakon isteka roka za provedbu ove Direktive] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Direktive, a u njemu se procjenjuje u kojoj su mjeri države članice poduzele nužne mjere za usklađivanje s ovom Direktivom.
[...]
- 2.[...] Komisija do [48 mjeseca nakon isteka roka za provedbu ove Direktive] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem procjenjuje dodanu vrijednost ove Direktive u pogledu borbe protiv korupcije. Izvješće obuhvaća i učinak ove Direktive na temeljna prava i slobode. Ako je potrebno, Komisija na temelju te evaluacije odlučuje o prikladnim daljnjim djelovanjima.

Članak 31.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 32.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica